

officiële naam

Kerk?
als of de Gere-
lijne staat met
an dat er geen

tusschen beide

eerde Kerk al-
16 heeft aan-

kerk en geheel

tucht wordt ge-
kerk te onzent
van de recente
laan sprekende

doel om deze

teering van de

el overeenkom-

Dr Kromsigt

IL Beets „The

h America“

ikel een gevolg

netselarij, blijkt

Gereformeerde

koesteren.

„separatistisch

haar met waar-

ij daarvoor op-

sschen de Gere-

Gereformeerde

ing is ontstaan,

weel Dr Krom-

Gereformeerde

ten in de Gere-

de vriendschap

de Hervormde

eerste belijdenis

nig gehoor.

zijnen helaas

s worden?

verhuizen om

e deelen?

hand eens over

dezelfde wilde

zouden zich

anderen!

orken op vele-

erd: wij willen

is de christen

et vanwaar, het

ard, voor zoover

selt.

s-zwijgende sfinx

ij heeft te doen

id, den barnhar-

hap is dus geen

en filosoof van

enschap gezegd

geleerde woorden

mwelendheid.

wetenschap der

heid.

houdt ge over?

beschreven: „Als

e, en het gansche

mensch, zonder

is verdwaald in

at hij weet wie

is komen doch,

zal, als ik zie

dan schrik ik als

daten, schrikwe-

ker wordt zonder

hij er afkomen

en niet wanhopig

zien die ellendige

en enkele dingen

geven ze zich

christen-geleerde

ten Gods, gelijk

erlosser in Chris-

ze geopenbaard

lonken van wat

seft geen levens-

het woord, een

hart en opkleuri-

— Iets interessants of een dwaling?

Het is een eigenaardig verschijnsel van onzen tijd, dat men liefst het woord „dwaling“ vernijdt. Wie een dwaling aanwijst, wordt aanstonds van ketterijacht beschuldigd.

Hij wordt vaak voorgesteld als een grootkottermeester.

Men gebruikt liefst andere termen.

Als er iemand komt met een ander evangelie, dat geen evangelie is, dan roepen velen, die wij loch voor Christusbelijders houden: hoe interessant.

De wijsheid van Tagore.... interessant.

De „Christian Science“.... interessant.

De nieuwe wereldleer.... interessant.

De anthroposophie.... interessant.

En zoo kunnen wij doorgaan.

Men neemt van de geestelijke stroomingen met belangstelling kennis.

Het eindoordeel luidt maar al te dikwijls: we zijn het er niet mee eens.

En daarin berust men dan.

De dwaling ernstig bestrijden, men denkt er niet aan.

Dwalingen schijnen te dienen tot tijdverdrijf.

Het woord van Paulus: „Indien iemand u een evangelie verkondigt, buiten hetgeen gij ontvangen hebt, die zij vervloekt“ op de lippen nemen om het op de tegenwoordige toestanden toe te passen, men zou het voor geen geld doen.

Ook Gereformeerden hebben daar soms een slag van heel.

Och, dat we meer door de liefde tot de waarheid, die in Christus Jezus is, verteerd werden!

Dan zouden wij wel den moed bezitten om dwaling dwaling te noemen.

HEPT.

OPVOEDING EN ONDERWIJS.

De Vereeniging van Chr. Onderwijzers. 1854-1929.

Deze Vereeniging, gewoonlijk aangeduid als „De Groote“, vierde in de Pinksterweek haar 75-jarig bestaan. Zulke feesten bieden gelegenheid, de betekenis van een dergelijke Vereeniging nog eens voor ons volk in het licht te stellen. En dat is dan ook in voldoende mate gedaan in de vele goede woorden, die in de feestdagen aan het adres van die Vereeniging werden geschreven of gesproken.

Het waren goede dagen in Amsterdam. Wie in 1904 het gouden feest meemaakte, zijn van oordeel, dat toen de geestdrift bij de feestviering grooier was. Dat behoeft ons niet te verwonderen. Het waren toen de dagen van de grootste spanning voor het Christelijk Onderwijs. De Minister-President, Dr A. Kuyper, hield zelf de feestrede. Het waren toen de dagen van het nu of nooit. Wij zijn nu met elkaar in kalmer stemming samengekomen. Maar uit het geheel heeft niet minder gesproken de stemming van dank aan onzen God, die ons tot dusverre geleid heeft en in alles kwam zeer duidelijk uit het vaste voornemen, in den ingeslagen weg voort te gaan. Ons schip is zwaarder geworden, het deint niet zoo gemakkelijk op de golven op en neer, maar het heeft niettemin zijn rustige koers en het stoomt zonder aarzeling in de richting, ons door de voortrekkers gewezen.

Heel nauwkeurig typeerde de Voorzitter de drie tijdperken, elk van een kwart eeuw in het leven van onze Vereeniging. Gedurende de eerste 25 jaren kunnen we zeggen: „Het onrecht zegevierde“. Toen het zilveren feest werd gevierd in 1879, was juist Kappeyne's wet aangenomen. Het gevaar was niet gering, dat het Bijzonder Onderwijs onder de meerdere lasten zou bezwijken. Maar al spoedig begint een betere toekomst te dagen. In de tweede kwart-eeuw „breekt het recht zich baan“. Mackay bezorgt ons de eerste subsidie en als het gouden feest wordt gevierd, zitten vier rechtsche ministers op het podium in het Concertgebouw en het geheele land gevoelt, dat het geminaachte Christelijk Onderwijs niet meer zonder pleitbezorgers is. In de derde periode is dan ook de typeering: „Aan den eisch van het recht wordt voldaan“. De groote bloei van het Bijzonder Onderwijs na 1920 is er dan ook het bewijs van, met hoeveel succes de taal gevoerde strijd werd bekroond. Ook onze Vereeniging had in dien strijd haar deel en mag met haar plm. 5700 leden dankbaar terugzien op den afgelegden weg.

Dat werd in de feestdagen overduidelijk. Het meest eigenaardig werd dat misschien uitgedrukt door het feit, dat de in 1854 samengekomen mannen voorzichtig moesten doen, omdat ze anders last met de autoriteiten kregen, terwijl nu in 1929 het Hoofdbestuur van de Vereeniging met de Regelingscommissie op de meest vriendelijke wijze door Burgemeester en Wethouders ten stadhuize werd ontvangen en op de meest waardevolste wijze werd toegesproken.

Heerlijke oogenblikken zijn ook nu weer genoten. Moet was b.v. het moment, toen de feestredenaar, Oud-Minister Dr J. Th. de Visser, de onderwijzers in de Overzeesche Bezittingen in zijn woord noemde. „Geachtig aan de broeders en zusters, die daar moedig een vaandel omhoog heffen en eeren, roepen wij hun een hartelijken gelukwensch met het feest van heden, waarin ook zij zoozeer deelen, toe, vereend van zin en doel als wij zijn, hoewel door breedten afstand gescheiden.“

Treffend waren ook de woorden, waarmee hij de vroegere strijders gedacht. „Nog zie ik de phalanx van geharnaste strijders zowel voor het Christelijk Onderwijs als voor de Christelijke Onderwijzers, den geleerden Woltjer, den warmen Noordzij, den fijnen Schimpeninnick, den onverzettelijken Pierson, om als vertegenwoordigers hunner vereenigingen hun feestgroot aan de jubilerende onderwijzers over te brengen. Nog schouwde mijn oog die twee aristocraten, Mackay en Lohman, volksvrienden in den waren zin des woords, die met Kuyper als den eersten in het drievoudig Verbond, allen waardige navolgers van Groen, de eerkroon blijven dragen van de overwinning van het Bijzonder Onderwijs in den politieken schoolstrijd.“

„En niet minder loven wij den Allerhoogste, wijl hij jongeren, voorzien met gaven van hoofd en hart, stelde in der ouden plaats.“

Moge het nu aan die jongeren gegeven worden, het pand, hun toebetrouwd, rein te bewaren en blijve ons volk even trouw in het meeleven met de mannen en vrouwen, die de school dienen, opdat het vierde deel van de eeuw ons weer nader brenge tot het ideaal: de vrije school voor heel de natie. En in de vrije Christelijke School het onbelemmerd gebruik van het eeuwigblijvend Woord Gods.

G.

G. MEIMA.

UIT DE BUITENLANDSCHE KERKEN.

Hoe de splitszwam voortwoekert onder de Gereformeerden in Noord-Amerika — en wat die splitszwam is.

In Van Dale's Woordenboek der Nederlandsche taal wordt splitszwam beschreven als een bacterie, en verder gedefinieerd als de zucht om zich af te zonderen en te verdeelen. Wel, in laatstgenoemden zin werkt er een splitszwam rusteloos voort onder ons Gereformeerd volk in de Vereenigde Staten. Een treurige geschiedenis voorwaar. We roemen er ook geenszins op. Waarom dan er over geschreven in „De Reformatie“? Om onze broeders in en buiten Nederland, door dat blad bereikt, te waarschuwen. Wie zich aan anderen spiegelt, die spiegelt zich zacht.

Wat deze splitszwam is, zal ik later trachten aan te geven. Eerst zal ik verhalen, hoe zij hier onder ons volk in Noord-Amerika heeft voortgewoekerd. Vroeger en tot op heden.

Dat er allerlei verdeeldheid is onder ons volk van Gereformeerden huite in de V. S. is wel bekend. Ruim drie honderd jaar geleden werd de Gereformeerde Kerk in Noord-Amerika gesticht. In wat nu de Staat New York is, eertijds, met omringende landstreken, Nieuw Nederland geheten. Dr A. Bekhof heeft op meesterlijke wijze de planting dezer kerkengroep beschreven. Eerst woonden ook Gereformeerde mannen en vrouwen van Duitschen oorsprong met haar onder hetzelfde kerkelijk dak, dat der Gereformeerde Kerk in Nederland, die in 1746 aan Michael Schlatter, uit Zwitserland afkomstig, de opdracht had gegeven om de verspreide en verstrooide Deutsche Gereformeerden tot kerken te vergaderen. Reeds het volgende jaar slaagde deze ijverige man er in, om een Coetus te organiseren, waartoe vier predikanten behoorden en vertegenwoordigers van een dozijn gemeenten. De Nederlandsche Kerk zond in den loop des tijds 38 predikanten over en besteedde omtrent twintig duizend dollars om de zwakke groep te steunen.

De Acta van dezen Coetus werden geregeld gezonden aan de gedeputeerden der Synoden van Noord- en Zuid-Holland. Dat duurde voort tot 1792, toen men zich feitelijk onafhankelijk verklaarde van Nederland, om in het volgende jaar de eerste Synode te houden te Lancaster, in den staat Pennsylvania. Omtrent dezen tijd verbrak ook de Hollandsche groep den band met Nederland.

Sedert dien zijn de Deutsche Gereformeerden hun eigen weg gegaan en zijn een groote groep geworden van over de drie honderd duizend belijdende leden, met bij de 1400 predikanten en omtrent 1750 gemeenten. Tegenwoordig is de „Reformed Church in the United States“, zooals de officiële naam is der Deutsche Gereformeerde Kerk, druk aan het onderhandelen met een paar andere groepen, en is bereid om zelfs den historischen naam „Reformed“ over te geven, om voortaan, zoo de vereeniging gelukt, den titel „United Church in America“ te dragen. Er is trouwens niet veel specifiek Gereformeerd meer te vinden in deze groep, behalve dat zij den Heidelbergischen Catechismus nog steeds bezit als haar belijdenisschrift.

Wat de Dutch Reformed Church betreft, de groep van Nieuw Nederland, haar getal werd vermindert in 1822 toen zich enkele Kerken van haar afscheidden op grond van, zoo ze beweerden, verval in leer en leven, om bij wijze van protest op te treden als „True“ (Ware) Reformed Protestant Dutch Church. Zij wisten zich te handhaven tot 1890, toen het overblijfsel dezer Kerk zich aansloot bij de Hollandsche Christelijk Gereformeerde Kerk. Enkele jaren daarna verbraken enkele dezer kerken de gesloten Unie en stierven langzamerhand uit. Trouwens, reeds gedurende

de eerste jaren van het bestaan dezer protesteerende „True“ kerken, was de splitszwam werkzaam onder haar, vooral dat van independentisme, zoodat een heele Classis feitelijk te loor ging. Wat trouw bleef aan de gesloten Unie bestaat nog steeds als de Classis Hackensack der Christian Reformed Church.

In De H. P. Scholte's kolonie op de prairies van Iowa, in 1847 gesticht, was reeds van stonde af aan allerlei kerkelijke verdeeldheid. Zelfs zijn eigen „Chr. Kerk“ werd in tweeën gespleten en de break werd nooit recht geheeld.

Toen Dr Van Raalte met zijne Nederlanders en Bentheimers, ook in 1847, zich hadden gevestigd in de wouden van westelijk Michigan, sloot men zich in 1849 en 1850 aan bij de Hollandsche Geref. Kerk. Doch van den beginne af was er ontevredenheid over de „aansluiting“, en deze ontevredenheid, met andere oorzaken, leidde tot den terugkeer van het in 1849 verlaten standpunt, en tot de formatie der „Ware Hollandsche Gereformeerde Kerk“, die later haar naam veranderde in Christelijk Gereformeerde Kerk — in het Engelsch „Christian Reformed Church“.

Deze Kerk heeft in den loop des tijds duchtig geleden door de werking van de splitszwam. Eerst gingen de mannen en vrouwen eruit, die afkomstig waren uit Ledeboeriaansche en Van Dijkiaansche kringen in Nederland. Hun nakroost vormt nu de Nederduitsche, of, zooals men het later noemde, Nederlandsche Gereformeerde Gemeenten, een twaalfal ongeveer, verdeeld in Classis Oost en Classis West, en kerkelijk verbonden aan de Gereformeerde Gemeenten in Nederland, waardoor „De Saambinder“ ook haar orgaan is. Er gaan tegenwoordig stemmen op onder deze Nederduitsche Gereformeerde Gemeenten om een eigen orgaan, voor Amerika, te erlangen. Ook in deze groep werkte de splitszwam. Toen een paar jaar geleden een Engelsch sprekende Kerk in Grand Rapids, Mich., tot openbaring kwam, vooral ten dienste van de jeugd der twee plaatselijke Nederlandsche Geref. Gemeenten, hoterde het niet goed tusschen den voorganger en andere leiders, en het resultaat was, dat de z.g.n. „Free Reformed Church“ (Vrije Geref. Kerk) werd georganiseerd, onder Dr James Wierhouwer.

Nog meer woekerde de splitszwam onder de Christelijke Gereformeerden. De E. L. Meinders scheidde zich met zijne gemeente te South-Holland, in den staat Illinois, af in 1886. Wel keerde de groote meerderheid mettertijd terug, doch een klein overblijfsel leidt het onafhankelijk bestaan nog steeds voort, ook al is de voorganger reeds lang geleden de ruste ingegaan.

In de stad Kalamazoo, in Michigan, ontrok zich reeds een deel der destijds Chr. Geref. gemeente aan 't kerkverband, in 1879, onder oud-zending De Beste. Later, in 1896, werd dit gedaan door enkele tientallen van leden onder leiding van Dr S. Koster, en nog later door een kleine groep die een kerkgebouw bezat aan de South-Burdickstraat aldaar. De twee eerstgenoemde kerkformaties sloten zich aan bij de Geref. kerk in Amerika en de laatste aan de Ned. Gereformeerde Gemeenten bovengenoemd. Nog eenmaal, en wel in 1919, scheurde een klein getal zich los van de South-Burdickgemeente, om op te treden als „Vrije Geref. Kerk“, bediend door Dr G. Lokker. Kalamazoo was dus meer dan eens een „kokende pot“, zooals de naam beteekent (zie ook beneden).

In 1900 had de pas gestorven Dr I. Contant te Lodi, in den staat New-Jersey, het kerkverband verbroken met een deel zijner gemeente, omdat de Christian Reformed Church, zoo hij beweerde, de Kuyperiaansche leer der Geref. Kerken in Nederland buldigde omtrent doop, rechtvaardiging, enz.

Ook in de stad Muskegon greep afscheiding plaats, eerst van de zijde van een groep, die met hand en tand vasthield aan het z.g.n. Doopledenstelsel, door de Chr. Geref. Kerk afgeschaft, en later van de zijde van enkelen die den heer M. H. A. van der Valk wenschten te volgen, waar de pasgenoemde Kerk geweigerd had hem tot het leeraarsambt toe te laten. Beide deze Muskegon-gemeenten vonden later onderdak in de Geref. Kerk. Het was dus breuk op breuk, die in Muskegon geslagen werd. Toch was het einde nog niet.

Als gevolg van het optreden van Dr H. Bultema van Muskegon, die het Premillennialisme had aangevaard, insluitend een essentieel onderscheid tusschen de N. T. Kerk en Israël, en loochening van het koningschap van Christus in de geijkte opvatting van dit leerstuk, werden er sedert 1918 Bereid Gereformeerde kerken gesticht op een half dozijn plaatsen.

Dr H. Hoeksema, die in de afzetting van Dr Bultema een leidende rol had gespeeld, werd zelf, met Dr H. Danhof van Kalamazoo afgezet als gevolg der uitspraken van de Synode van 1924 omtrent de Algemeene Genade, en een paar jaar later koos Dr Danhof zijn eigen weg, zoodat zijne gemeente in tweeën werd gespleten. Op andere plaatsen wist de Protestant Reformed Church, zooals de groep van Dr H. Hoeksema zich thans noemt, voet aan wal te krijgen, zoodat zij geregeld kerkelijk leven voortzet, in classicaal verband, met een Theologische School te Grand Rapids. Het orgaan dezer

groep is de „Standard Bearer” (Vaandeldrager). De Bereide kerken hebben als haar orgaan „De Bereide”, die onder redactie van Dr. H. Bultema reeds in zijn tienden jaargang is als half-maandelijksche uitgave. Ook de „Standard Bearer” verschijnt twee keer per maand.

In de maand Januari van het jaar 1929 verscheen een maandblad, dat uitbracht, dat de splitszwam, die zooveel kwaads had gewrocht in de Christian Reformed Church, ook de Gereformeerde Kerk in Amerika had aangetast. De titel van dat blad was „Grace and Glory” (Genade en Eere), een naam, ontleend aan Ps. 84.

Het diende zich aan als „orgaan der Fundamentalisten van Michigan” — een wel wat pretentieuze titel, daar, zoodat later zal blijken, slechts een deel der Michigan Fundamentalisten werd bedoeld, ten minste als men oordeelt naar de leden der redactie waarvan er twee behoorden tot de Bereidengroep, en drie tot de Geref. Kerk in Amerika. Tot het laatstgenoemd drietal behoorde Dr. M. R. de Haan, destijds leeraar der Calvary Reformed Church te Grand Rapids, en Dr. A. H. Waalkes der Garfield Parkkerk in diezelfde stad. De uitgave van dit blad greep plaats omtrent terzelfder tijd, dat openbaar werd, dat Dr. Waalkes had geweigerd om gebruik te maken van de aloude formulieren zijner kerk. Ook loochende hij het goede recht van den kinderloop. De Classis waartoe hij en zijne gemeente behoort, betrok de wach bij het beginsel en schorste Dr. Waalkes in zijne bediening. Hij stoorde zich echter niet aan het kerkelijk vonnis maar trad op als voorganger van een groepje, dat zich noemde: „Church of the Open Door”, een naam, herinnerend aan dien die gekozen was geworden door enkele andere, meest vroegere Chr. Geref. leden, die het vanwege hun premillennialisme en negeering van den kinderloop niet konden uithouden in de Kerk hunner vaderen, en daarom zich een paar jaar geleden te Grand Rapids hadden afgescheiden, hun kerkje noemend: „Open Bible Church” (Geopende Bijbel Kerk). Men weet natuurlijk dat „Church of the Open Door” beteekent „Kerk met de open deur”, een naam gedragen door eene onafhankelijke premillennialistische kerk te Los Angeles in California. Waarom Dr. Waalkes zich niet aansluit bij de kerk met den „Open Bijbel” is ons een raadsel, tenzij dat het is omdat hij onafhankelijk is in zijne opvatting van kerkregering. Misschien verklaart dat ook het feit, dat er tusschen zijne groep en die welke Dr. M. R. de Haan volgt, scheiding kwam. Ook van de „Home Acres”, Geref. Kerk ten zuiden van Grand Rapids, heeft zich een klein aantal afgescheiden. Voorzover wij weten staan deze leden op hetzelfde onafhankelijke en fundamentalistische standpunt van Dr. Waalkes.

Zelfs in het hooge Noorden van den staat Michigan werkte de splitszwam. Een zekere A. J. Peelen, gegradueerd aan het Princeton Seminary was beroepen door de Beverly Geref. Kerk ten zuidwesten van Grand Rapids. Het werd bekend, dat hij den kinderloop loochende, zoodat hem den toegang tot het ambt verboden werd. Hij kreeg te McBain echter voet aan wal, vooral door opzienbarende premillennialistische prediking en wist een aantal gezinnen uit de Chr. Geref. Kerken in de buurt om zich te scharen. Vroeger sterk gekant tegen Dr. de Haan, toen hij nog aan Western Seminary studeerde, is hij nu diens geestesverwant.

En nu komen we tot de geruchtmakende zaak van den pasgenoemden Dr. M. R. de Haan.

Deze broeder, in de Chr. Geref. Kerk opgebracht, werd medisch dokter. Op krachtbladzige wijze werd hij bekeerd. Hij studeerde theologie aan het Westers Seminary te Holland, Michigan, en aanvaardde de roeping der Calvary Reformed gemeente te Grand Rapids, Mich. Hij trok terstond veel volk. Tientallen, vooral uit de Chr. Reformed gemeenten te Grand Rapids, sloten zich bij zijne kerk aan. Zijn prediking was krachtig, zijn ijver groot, zijn premillennialisme kwam sterk uit. Op Dr. Waalkes oefende hij grooten invloed uit en was diens krachtige verdediger toen deze voor zijne kerkelijke rechtbank kwam te staan. Ook in betrekking tot Dr. de Haan betrok zijne Classis de wach bij het beginsel en zette hem af op den 2den April 1929, en wel op de volgende gronden:

1. Gedrag, eenen dienaar des Woords onbetamelijk.
2. Belasteren van mede-dienaren des Woords.
3. Het met bedrog (deceit) afleggen van ambtsbeloften.
4. Het kwaadwillig verbreken van ambtsbeloften.
5. Ongereformeerde in de leer.
6. Het plegen van bedrog (fraud) betreffende zijn kerkengroep.

Dr. de Haan echter stoorde zich niet aan het kerkelijk vonnis. Hij werd beroepen door degenen die hem volgden — een belangrijk deel der gemeente — en werd door Dr. H. Bultema bevestigd als leeraar der „Calvary Undenominational Church”, die nu geregeld vergadert in een gebouw aan Grand Rapids' hoofdstraat, dat vroeger als theater diende. Een groot deel der Calvary Geref. gemeente echter weigerde met hem mede te gaan en zet in het oude kerkgebouw de diensten voort, krachtig gesteund door predikanten der Gereformeerde Kerk in Amerika.

Dus is er te constateeren, dat we er in de laatste maanden weer drie nieuwe groepen rijker op geworden zijn in Grand Rapids.

Tegenover een bewering dat Dr. Bultema een „eigen-gemaakt” formulier had gebruikt bij de bevestiging van Dr. de Haan, merkt de eerstgenoemde op, dat dit niet juist is, tenzij men een drietal vragen een „formulier” wil noemen. „In zake formulieren”, schreef Dr. Bultema, „sta ik geheel op het standpunt der vrijheid. Ik kan ze gebruiken of niet gebruiken.” Of Z. Eerw.'s kerkengroep daarover hetzelfde denkt is schrijver dezes onbekend. Dat geen „formulier” werd gebruikt is wel te begrijpen, daar Dr. de Haan en Dr. Waalkes juist geprotesteerd hadden tegen formulier-dwang. Wat echter onbegrijpelijk is voor ons is het feit dat Dr. Bultema, die het recht des kinderdoops handhaaft, optradt als bevestiger van iemand die met zijn medestanders juist tegen den kinderloop had geagiteerd. Om deze reden zal samensmelten met de Bereide zeker onmogelijk zijn.

De splitszwam woekert dus krachtig voor onder ons Gereformeerden in Amerika. Een treurige geschiedenis inderdaad. Wat achter en onder veel (niet alles) van deze nare historien zit, met andere woorden wat de splitszwam eigenlijk is — daarover D. V. een volgenden keer.

Grand Rapids, Mich.

HENRY BEETS.

PERSCHOUW.

Naam-roof.

Onder dit opschrift schrijft de G. Lindeboom in „Noord-Hollandsch Kerkblad”:

Tot nog toe meenden we, dat de kerkformatie, in het leven geroepen door hen, die ter oorzaak van de bestaansing der Asser Synode zich van de Geref. Kerken hebben afgescheiden, geen officieel naam droeg.

Blijkens de verslagen der classis van dit nieuwe kerkverband werden een en andermaal deputaten benoemd, om over den aan te nemen naam te adviseeren, maar een rapport met conclusies werd nimmer gepubliceerd.

Wel werd eenigen tijd geleden in zulk een classis-verslag de raad gegeven om de plaatselijke kerkformatie aan te duiden als Geref. Kerk met de bijvoeging hetzij van de straat, waaraan het kerkgebouw ligt, hetzij van de letters H. V. We zagen hierin een tijdelijke maatregel, genomen in afwachting van een straks volgend officieel besluit, waarbij de naam dezer kerkengroep zou worden vastgesteld.

Immers, Dr. van den Brink deelt thans in „Woord en Geest” mede, dat de officiële naam, waarmede de z.g. H. V. Kerken bij de Overheid bekend staan, luidt: „de Geref. Kerken in Nederland”.

Aan de juistheid van dit bericht valt niet te twijfelen. Dr. van den Brink zou, indien hij niet volkomen zeker ware van de zaak, zich niet zoo pertinent uitspreken.

Alleen is het vreemd, dat — althans voorzover wij weten — van de zijde der H. V. Kerken nimmer een publicatie is gegeven, waaruit blijkt, dat de Begeering dezen door hen aangenomen naam ook erkent.

Wanneer hier of daar eene Gereformeerde Kerk wordt geïnstituëerd, die zich voegt bij het kerkverband van de Gereformeerde Kerken in Nederland, dan doen de deputaten voor de correspondentie met de Hooge Overheid hiervan mededeeling aan de Regering, maar dan ontvangen deze deputaten ook na eenigen tijd bericht van den Minister van Justitie, dat de genoemde Kerk op de lijst van de Gereformeerde Kerken is geplaatst onder dat of dat nummer. Dit bericht van den Minister van Justitie wordt dan door deze deputaten aanstonds ter kennis van de kerken gebracht.

Hebben de kerken, waartoe Dr. van den Brink behoort, nimmer een dergelijk bericht van den Minister van Justitie ontvangen?

Zoo ja, waarom publiceerden ze dit niet?

Zoo neen, zou het dan wel zoo zeker zijn als Dr. van den Brink meent, dat die kerken inderdaad bij de Overheid bekend staan als „de Gereformeerde Kerken in Nederland”?

Wij moeten op gezag van Dr. van den Brink aannemen, dat zijn kerkengroep zich bij de Overheid heeft aangekend met dien geroofden naam.

Maar wij kunnen ons niet voorstellen, dat de Overheid daarmee genoegen heeft genomen. Dat het officieel bewijs daarvan tot dusverre uitbleef, versterkt ons in dit gevoelen.

Toch mogen we op dit punt niet in het onzekere blijven tust. Indien de naamroof der H. V.-kerken officieel erkenning vond van de zijde der Regering, zou dit een verwarring in de hand werken, die in de toekomst aanleiding geven kan tot allerlei moeilijkheden, ook wat betreft bezittingen van en erflatingen aan de plaatselijke kerken.

Misschien zou door deputaten voor de correspondentie met de Hooge Overheid kunnen worden onderzocht, of metterdaad andere kerken dan die behooren tot het verband van de Geref. Kerken in Nederland, dien naam mogen voeren.

Meer licht is stellig gewenscht.

Het is een droeve lijdenshistorie. Dr. v. d. Brink kwam zelfs tot het voorstel, dat men ter onderscheiding van de met zijn groep samenlevende gemeente en de gereformeerde kerk in een bepaalde plaats, alleen maar zou spreken van: de gereformeerde kerk (zoo-straat) en: de gereformeerde kerk (zoo-straat). Afgedacht van de onjuistheid der pretentie, dat beide kerken gelijk zijn in belijdenis en wezen (wat door haar eigen allerjongste voorgangers in Rotterdam en Utrecht wel anders bewezen wordt), is daar nog tegen aan te voeren, dat die manier van naamgeving slechts berekend is op kerken met één gebouw. Of, — als b.v. hier in Rotterdam eens de uitgang verlegd wordt van het gebouw waar men nu een-

maal per dag samenkomt, zijn er dan twee gereformeerde kerken-Tidemanstraat? Het straatnummer moet er dan zeker bij? En hoe moet het eigenlijk nu al in Rotterdam, waar men slechts voor een halven dag over hetzelfde lokaal kan beschikken?

Is dat nu heensch ernst? Of moet het makeeren dat men met den naam geen raad weet?

Hoe het zij, wat Dr. Lindeboom naam-roof noemt, verdient geen anderen naam. Hetzij het dan een roof is, die de overheid straft, of een roof met schijn des rechts...

„Objectivisme”

We hebben in ons blad wel eens enkele malen hooren spreken over „subjectivisme”. Daarom kan het geen kwaad, dat we ook eens afdrucken het korte résumé, dat „Noord-Holl. Kbl.” geeft van een referaat, over dit onderwerp te houden door den heer C. v. Wijngaarden, ouderling van Amsterdam-West, op een onderling-conferentie.

Objectivisme is die verwording van het goddienstige leven, die met verwaarloozing van de subjectieve elementen in de Christelijke religie, de objectieve elementen eenzijdig naar voren schuift.

Om dit objectivisme recht te kunnen beoordeelen, is het noodig er op te letten, dat in het religieuze leven het objectieve element voorop staat.

Daarnaast dient echter ook onvoorwaardelijk gehandhaafd te worden, dat in het waarachtig geloofsleven het subjectieve element zich moet openbaren in persoonlijke toewijding des heils, in een blijmoedig geloofsgetuigenis en een wandelen in goede werken.

Het objectivisme stelt bloot aan verschillende gevaren en kan leiden tot zelfbedrog en dient dus met Woord en belijdenis te worden weerstaan.

In zijn eenzijdigheid leidt het er toe, den vorm voor het wezen aan te zien en in onghartig kerkisme te vervallen.

De objectivist loopt gevaar uitwendig te gaan sterven op de leer des verbonds, de genademiddelen te overschatten en uit sleur onder de bediening ervan te verkeerren.

Het objectivisme neigt er toe het verstand den voorrang toe te kennen en kan doodloopen in intellectuaalisme.

Het objectivisme onderdrukt het gevoel en doodt de gezonde mystiek.

Het objectivisme leidt er toe den wil te verlammen en het beleven van de belijdenis na te laten.

Tegenover de consequenties van het objectivisme dient gesteld te worden, dat het waarachtig kinderlijk geloof in de kracht des Heiligen Geestes achter den vorm het wezen grijpt, gedurig en ernstig zich zelf onderzoekt, steunt op de beloften Gods, biddend zoekt naar en verkeert onder de genademiddelen. Het oprechte geloof staat naar 'n liefhebben van God met de gansche ziel, het heele verstand en met alle krachten. De geloovige zoekt ernstig de gemeenschap met God in gebed, meditatie en reflexie. Om tot de verzekerdheid des geloofs te geraken oefent de oprecht geloovige zich in het geloof en staat hij naar de vervulling van zijn roeping in een leven der dankbaarheid.

Stekstijf-stil-staande Calvinisten.

De heer Hendrik Willem van Loon, dien men geen dienst gedaan heeft, door zoo spoedig te zwichten voor de reclame, gemaakt voor zijn boeken, schrijft in „De Gouden Winckel” over de vraag: „Wat men leest en schrijft in Amerika”. Daarin lezen we o.m.:

Maar toch heeft men ook weer eigenaardige verrassingen. Men komt bijvoorbeeld in Rochester, waar de Kodaks gefabriceerd worden en allerhande andere instrumenten, die groote bekwaamheid vergen van de betrokken werklieden, en ziet, men vindt er tot zijn groote verbazing een uitstekenden boekwinkel, met antiquariaat en alles. Belandt men echter een paar uur verder in die gezegende contrijen, waar het Hollandsche Calvinistische element zich gevestigd heeft, dan moet men zich met een weekbladzijde aan het station gekocht behelpen, want de intellectuele belangstelling van deze (in Amerikaansche oogen) eigenaardige enclave staat stekstijf stil in de zeventiende eeuw en de ruziënde sektetjes van deze nederzetting beschouwen de belles-lettres nog steeds als een verleiding van den lijfelijken duvel.

De heer Van Loon weet, geloof ik, meer van de apen, dan van de Calvinisten.

Lijkverbranding.

Zooals ik zei, geef ik in deze rubriek weer, wat „Delfshavensche Kbl.” schreef over lijkverbranding. Op den brief van den arts, wiens schrijven ook hier opgenomen is, geeft het blad aanvankelijk dit antwoord:

Om te beginnen hij het rekenen en tellen, dat mijn correspondent op vernuftige en toch ook weer nuchtere manier gedaan heeft — naar mijn bescheiden meening doet dat in deze kwestie niets ter zake.

Natuurlijk geven we dadelijk toe, dat de lichamen der menschen door elkaar geworpen worden en vermengd. „Stof zijt gij en tot stof zult gij wederkeeren”, — dat is een woord van nog nuchterder taal dan die van eenig menschenkind hier beneden. God laat niet stoffelijke lichamen als aparte grootheden, conserveeren in den grond, en zijn dooienveld, de wereld, is niet een museum waarin fossielen van menschen opzettelijk en onvermengd bewaard worden — neen, tot stof laai Hij ons wederkeeren; dat is wel een vermenging, zoo volkomen als 't maar kan. Hij laat lichamen van Zijn prinselijke kinderen zich vermengen met den vulen afval, die de darmen van de leeuwen in Rome's arena's vult; Hij laat ze elders op den adem van den wind verstrooien over de rivieren, die tusschen schavotten doorgaan. Hij laat — maar genoeg hierover.